Statsforvalteren i Oslo og Viken

Vår dato: 28.10.2021
Vår ref: 2021/9993
Deres dato: 13.09.2021
Deres ref: 21/00044

NORGESNETT AS
Stabburveien 18
1617 FREDRIKSTAD
Att. Bjørn Henning Bakkehaugen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Gunnar Bjar, 69247120

Tillatelse til flytting av høyspentmast og styrt boring for kabling i Alshusbukta naturreservat

Statsforvalteren gir tillatelse til å flytte eksisterende høyspentmast i Alshusbukta naturreservat. Det gis også tillatelse til framføring av jordkabel ved styrt boring i grunnen. Tiltaket gjennomføres for å legge et eksisterende luftspenn i og ved verneområdet i jordkabel.

Bakgrunn for saken
Vi viser til søknad av 13.09.2021om omlegging av eksisterende høyspentlinje gjennom Alshusbukta naturreservat på Kråkerøy i Fredrikstad kommune. Vi viser også til befaringer 18.08. og 15.10., og til revidert kart datert 15.10.2021.

Tiltaket går ut på å legge om en del av høyspentlinjen til Alshus fra luftspenn til jordkabel. Luftspennet går gjennom den sentrale delen av verneområdet, og en mast bestående av fire stolper og barduner står i reservatet. Det er søkt om tillatelse til å fjerne eksisterende mast og sette opp en tilsvarende nærmere vernegrensen, samt framføring av en jordkabel til den nye masta ved styrt boring fra utsiden av verneområdet. Luftspennet som i dag krysser reservatets sentrale del, vil bli fjernet.

Lovgrunnlag
Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Alshusbukta naturreservat. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Alshusbukta naturreservat ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 16.04.2010. Formålet med naturreservatet er å bevare et område med truet, sjelden og sårbar natur, med spesielle naturtyper i form av en grunn brakkvannsbukt med strandeng og sumpvegetasjon, og tilhørende flora og fauna.

I henhold til verneforskriften § 3 nr. 1 er vegetasjonen vernet mot skade og ødeleggelse. Det er ikke tillatt å iverksette tiltak som kan endre naturmiljøet, herunder oppføring av tekniske anlegg og framføring av luftledninger og jordkabler, jf. § 3 nr. 3. Motorferdsel til lands er forbudt, jf. § 5 nr. 2.

Statsforvalteren kan gjøre unntak fra bestemmelsene med hjemmel i den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml) § 48. Vi kan gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Det følger av nml. § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering
Det eksisterende høyspentanlegget ble bygd før naturreservatet ble opprettet. Det er det klart største synlige tekniske inngrepet i verneområdet. I tillegg til at det er svært synlig, er det grunn til å anta at luftspennet utgjør en viss kollisjonsfare for fugl. Denne antakelsen er basert på generell kjennskap til kollisjonsfare der luftspenn krysser ledelinjer i terrenget. Det aktuelle luftspennet krysser ytterst i et grunt «dalsøkk» som går fra Alshusbukta og inn over land.

Den eksisterende høyspentmasta står forholdsvis eksponert i kanten av takrørskogen i reservatet. Den omsøkte flyttingen vil medføre at masta blir stående mer i utkanten av verneområdet, trolig noe mindre synlig enn i dag.

Tiltaket vil samlet sett medføre at høyspentanlegget bli langt mindre synlig enn i dag, og at kollisjonsfaren for fugl blir eliminert.

Framføring av jordkabel ved styrt boring er i de fleste tilfeller en svært skånsom måte å utføre anleggsarbeidet. Det blir ingen kjøre- og gravetrasé der kabelen legges. Der kabelen føres ned i bakken blir det et mindre anleggsområde med plassering av rigg og graving, men i dette tilfellet vil anleggsarbeidet skje utenfor verneområdet.

Riving av eksisterende mast og bygging av en ny vil kreve bruk av anleggsmaskiner i verneområdet. Nåværende mast står ca. 35 meter inn i verneområdet, og man vi få en anleggstrasé på denne strekningen. Vegetasjonen er her dominert av høyvokst urte-, gress- og sivvegetasjon, og det er ikke behov for å felle trær elle busker av betydning. Vegetasjonen er av en type som har stor evne til revegetering. Kjøre- og graveskader vil derfor trolig raskt kunne gro til etter at arbeidet er avsluttet.

Vi anser kunnskapsgrunnlaget i saken som tilstrekkelig. Det er ikke registrert spesielle sårbare arter som vil kunne bli skadelidende som følge av tiltaket. Statsforvalteren er for øvrig relativt godt kjent i området. De to nevnte befaringene har bidratt til å avklare viktige detaljer.

Etter vår vurdering vil tiltaket ikke kunne bidra til en for stor belastning på økosystemet. Den langsiktige effekten vil være positiv for naturmiljøet.

Kravet om miljøforsvarlige driftsmåter er først og fremst innfridd ved at det er valgt styrt boring for framføring av kabelen. Anleggsarbeidet i tilknytning til utskifting og flytting av høyspentmasta må utføres – og avsluttes – på en måte som sikrer raskest mulig revegetering med naturlig vegetasjon.

Etter vår vurdering er tiltaket ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig i negativ retning. Den langsiktige effekten vil være positiv. Vilkårene for å gi dispensasjon med hjemmel i nml. § 48 er oppfylt.

Vedtak
Statsforvalteren gir tillatelse til fjerning av eksisterende høyspentmast og oppføring av ny tilsvarende mast nærmere vernegrensen. Det gis også tillatelse til framføring av jordkabel ved styrt boring i grunnen. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Eksisterende høyspentmast, inkludert barduner og fester, skal fjernes fra verneområdet.
- Bruken av anleggsmaskiner i verneområdet skal begrenses til det som er strengt nødvendig.
- Eventuelle kjørespor skal utbedres.
- Gravearbeider skal avsluttes slik at oppgravd matjord blir liggende øverst. Anleggsområdet skal ikke tilsås, men gro til med naturlig vegetasjon.
- Denne tillatelsen er gyldig t.o.m. 2023.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang
Dere kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Karsten Butenschøn
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Gunnar Bjar
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent